

VLAAMSE RAAD

ZITTING 19851986

7 FEBRUARI 1986

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer A. Denys —

houdende erkenning van het recht van de leden van
de Vlaamse Raad om inzage te nemen van **overheids-**
documenten

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het vraagstuk van een meer reële deelneming van de burger in het algemeen en van de leden van de Vlaamse Raad in het bijzonder aan het overheidsbeleid is sinds jaren aan de orde.

Eén van de beste middelen om de vervreemding van de verkozenen van het volk ten aanzien van het Gemeenschapsapparaat te verhelpen en om de kloof tussen regeerders en geregeerden te overbruggen, is de leden van de Vlaamse Raad in staat te stellen het nemen van grote politieke beslissingen beter te begrijpen.

Hiertoe zijn een betere voorlichting en, meer concreet, een recht tot inzage van overheidsdocumenten nodig. Nu blijkt dat de leden van de Vlaamse Raad vaak moeilijkheden ervaren om in bezit te komen van officiële documenten uitgaande van de openbare diensten en besturen.

Wij stellen dan ook voor, in onze Gemeenschap, aan alle leden van de Vlaamse Raad het recht van vrije toegang tot alle overheidsdocumenten te verlenen, behoudens de uitzonderingen waarin alleen de decreetgever zou kunnen voorzien, bijvoorbeeld in verband met individuele dossiers en dergelijke.

Dit zou een tweevoudig voordeel hebben :

1. de leden van de Vlaamse Raad meer betrekken bij de bewindsproblemen ;

2. preventieve controle uitoefenen op vele bewindsdaden. Schriftelijke vragen, mondelinge vragen en interpellaties blijven als controlemiddel uiteraard belangrijke rechten, maar blijken in praktijk soms onvoldoende.

Is openbaarheid tevens niet het beste middel om mogelijk bedrog en eventuele onregelmatigheden te voorkomen ?

Wij zijn dus de overtuiging toegedaan dat voor de leden van de Vlaamse Raad het principieel geheim karakter van alles wat de overheid aangaat vervangen moet worden door een principieel openbaar karakter, net zoals dit trouwens ook het geval zou moeten zijn voor alle andere burgers.

Op deze wijze zou trouwens het Gemeenschapsapparaat veel toegankelijker worden voor de leden van de Vlaamse Raad en zou het ook nog een stuk aan efficiëntie kunnen winnen.

Ons voorstel heeft dan ook het voordeel dat gewetensvolle ambtenaren veel gemakkelijker sommige onfrisse praktijken zouden durven uitbrengen.

Dient het ook gezegd dat deze toegang tot de overheidsdocumenten aan de leden van de Vlaamse Raad de mogelijkheid biedt, zo nodig, zelf ruchtbaarheid te geven aan bepaalde feiten zodanig dat bijvoorbeeld ook de media nog beter en objectiever hun informatietaak zouden kunnen vervullen.

Misschien is het ook nuttig hier te herinneren aan het voorbeeld Zweden, waar alle overheidsstukken in principe openbaar zijn. Ook in Nederland zou men thans in die richting denken. Dit principe ook in onze Gemeenschap toepassen, zou ons inziens ook het best zijn. Om praktische redenen beperken wij het toepassingsgebied van ons voorstel tot de leden van de Vlaamse Raad, wat reeds een hele stap vooruit moet zijn.

Ten slotte past het misschien hier even te herinneren aan het recht van inzage van de gemeenteraadsleden. Artikel 69 van de Gemeentewet is hierin zeer duidelijk. De raadsleden hebben inderdaad het recht van inzage voor elke akte of elk stuk betreffende het bestuur. Zij hebben ook het recht al de stukken die verband houden met de gemeentelijke belangen, te onderzoeken. Alzo kunnen de leden mededeling eisen van bijvoorbeeld de beraadslagingen van het schepencollege, van stukken van gemeentelijke boekhouding enzovoort. Maar er is meer. Elke inwoner van de gemeente heeft het recht inzage te nemen van de beraadslagingen van de gemeenteraad, en overeenkomstig artikel 140 van de Gemeentewet, hebben alle belastingplichtigen van de gemeente, met andere woorden alle inwoners van de gemeente, het recht de begrotingen en rekeningen in te zien.

Met dit voorstel als model, schijnt het ons toch ondenkbaar dat leden van de Vlaamse Raad geen inzage zouden krijgen van de overheidsdocumenten.

Het spreekt nochtans vanzelf dat niets belet dat het door ons voorgesteld recht kan worden gereguleerd, net zoals het college van burgemeester en schepenen in een gemeente eveneens het recht van inzage kan reglementeren.

Wij durven dan ook de hoop uitdrukken dat via ons voorstel de leden van de Vlaamse Raad de kloof tussen administratie en burger zullen helpen dichten.

A. DENYS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis en artikel 107quater van de Grondwet.

Artikel 2

Elk lid van de Vlaamse Raad heeft het recht inzage te nemen van de overheidsdocumenten.

Artikel 3

Onder overheidsdocumenten verstaat men de documenten die betrekking hebben op beslissingen getroffen door de leden van de Vlaamse Executieve, alsmede door hun gemachtigde ambtenaren.

Artikel 4

Behoudens in de gevallen uitdrukkelijk door of krachtens een decreet bepaald, beschikt de administratieve overheid over geen discretionaire bevoegdheid om de inlichtingen waarover zij beschikt, openbaar te maken of geheim te houden.

Artikel 5

De overheid is verplicht, op verzoek, de inhoud van overheidsdocumenten mede te delen, tenzij zulks op grond van een decreet kan of moet worden geweigerd.

Artikel 6

Bij de mededeling van stukken door de overheid dient het gelij kheidsbeginsel te worden geëerbiedigd.

Artikel 7

De mededeling van documenten dient te worden verboden in die gevallen waarin zulks strijdig is met het vertrouwelijk karakter van bepaalde gegevens of afbreuk doet aan onontbeerlij ke eisen voor de goede werking van de openbare dienst.

A. DENYS
